

- aerobics / N. A. Bryukhanova, O. V. Bulgakova, T. I. Mokrova, Y. A. Bogashchenko // Physical Education of Students, 2013. – Vol. 2. – P. 25-29.
23. Furman Y. M. Improvement of aerobic energy supply processes in 37-49 yrs old women by means of complex aqua-fitness trainings' and methodic of endogenous – hypoxic breathing's application / Y. M. Furman, S. V. Salnikova // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sport, 2015. – Vol. 7. – P. 59-63.
24. Iermakov S. S. Physical culture is a basic instrument of culture of health / S. S. Iermakov, G. L. Apanasenko, T. V. Bondarenko, S. D. Prasol // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports, 2010. – Vol. 11. – P. 31-33.
25. Iermakov S.S. Features of motivation of students to application of individual programs of physical self-preparation / S. S. Iermakov, P. I. Ivashchenko, V. V. Guzov // Physical Education of Students, 2012. – Vol. 4. – P. 59-61.
26. Kolumbet A. N. Physical education for the students of pedagogical specialities / A. N. Kolumbet // Science, Technology and Higher Education : materials of the III international research and practice conference, Westwood, Canada, January 30, 2014. – Westwood, Canada, 2014. – P. 34-42.
27. Kolumbet A. N. Development of coordination abilities of young people / A. N. Kolumbet // Science and Education : materials of the V international research and practice conference, Munich, Germany, February 27-28, 2014. – Munich, Germany, 2014. – P. 54-62.
28. Korobeynikov G. Psychophysiological Peculiarities of Sexual Dimorphism in Athletes // Psychologie Research, 2012. – Vol. 2. – № 6. – P. 336-342.
29. Kozina Z. L. Analysis of students' nervous system's typological properties, in aspect of response to extreme situation, with the help of multi-dimensional analysis / Z. L. Kozina, S. S. Iermakov // Physical Education of Students, 2015.– Vol. 3.– P. 10-19.
30. Kurmaeva E. V. Fitness – programs as mean of forming of personality physical culture of students / E. V. Kurmaeva // Physical Education of Students, 2013. – Vol. 1. – P. 37-39.
31. Loewenstein V. R. Handbook of Sensor. Physiology. Principles of Receptor Physiology. – Berlin-Heidelberg-New York, Springer. – 1992. – P. 46-49.
32. Martyniuk O. V. Justification for experimental methods for circuit training aerobics classes first mature age women / O. V. Martyniuk // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports, 2014. – Vol. 11. – P. 30-37.
33. Masliak I. P. Physical health of young and middle age women under influence of step-aerobics exercises / I. P. Masliak // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports. 2015. – Vol. 10. – P. 45-50.
34. Pogrebniak I. M. Effect of improving aerobics classes at the level of flexibility of female students / I. M. Pogrebniak, V. E. Kudelko, O. P. Nagovitsina // Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports, 2013. – Vol. 5. – P. 49-52.
35. Pop C. The Influence of Aerobic Gymnastics on the Students' Body Image / C. Pop, V. Ciomag // Procedia – Social and Behavioral Sciences, 2014. – Vol. 117. – P. 129-135.
36. Prusik K. Features of physical development, physical preparedness and functional state of boys and girls – students of Polish higher educational establishments / K. Prusik, Kat. Prusik, Z. L. Kozina, S. S. Iermakov // Physical Education of Students, 2013. – Vol. 1. – P. 54-61.
37. Rauner R. R. et al. Evidence that Aerobic Fitness Is More Salient than Weight Status in Predicting Standardized Math and Reading Outcomes in Fourth-through Eighth-Grade Students // The Journal of Pediatrics, 2013. – Vol. 163.– № 2.– P. 344-348.

Крижанівська Оксана

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ЦІННОСТЕЙ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Проводився аналіз найголовніших джерел наукової літератури, якій дозволив виділити проблеми, до яких терміново треба звернутися в суспільстві. Повністю новим ми вважаємо - свідчення специфічності мотивацій сфери для значення фізичної культури для студентів. Програма легкої атлетики заснована на наборі теоретичного і практичного навчання, організаційний і освітній зважений, які мають історичні аспекти народження легкої атлетики в Івано-Франківську. Експериментальна програма тестування з легкої атлетики дозволила заявити його високо ефективність для особи, професійно важливі цінності і приводи для моторної діяльності, темпів приросту фізичного стану, фізичного здоров'я студентів. Рішення бачиться як поліпшення вимог для студентів, національної освіти за допомогою подання матеріалів історичної науки, і організаційної і методологічної підтримки освітнього процесу за допомогою моціону, де його національні особисті цінності і покращуючи орієнтацію подання як основного гуманістичного чинника, який формує сучасну стратегію і тактику гармонізації студентської молодіжної освіти і дозволяє орієнтувати мету утворення здорової особи. Метою дисертації було теоретичне вивчення, розвиток і виконання програми навчального плану для утворення характеру мотиваційного значення для студентів в процесі фізичного виховання. Експериментальна верифікація ефективності запропонованої програми дозволила виконання порівняльного аналізу фізичного здоров'я студентів в експериментальній групі, що вивчався, який показав, що цілеспрямоване використання авторського навчального плану покращує рівень фізичного стану, фізичне здоров'я студентів.

Ключові слова: цінності, приводи, студенти, фізкультура, атлетика, історична спадщина атлетики.

Крыжановская Оксана. Пути развития ценностей студентов в процессе физического воспитания. Проводился анализ источников научной литературы, которой позволил выделить проблемы, к которым срочно надо обратиться в общество. Полностью новым мы считаем - свидетельство специфичности мотиваций сферы для

значения физической культуры для студентов. Программа легкой атлетики основана на наборе теоретической и практической учебы, организационный и образовательный взвешен, какие имеют исторические аспекты рождения легкой атлетики в Ивано-Франковске. Экспериментальная программа тестирования из легкой атлетики позволила заявить его высоко эффективность для лица, профессионально важные ценности и поводы для проворной деятельности, темпов прироста физического состояния, физического здоровья студентов. Решение видится как улучшение требований для студентов, национального образования с помощью представления материалов исторической науки, и организационной и методологической поддержки образовательного процесса с помощью моциона, где его национальные личные ценности и улучшая ориентацию представления как основного гуманистического фактора, который формирует современную стратегию и тактику гармонизации студенческого молодежного образования и позволяет ориентировать цель образования здоровый лица. Целью диссертации было теоретическое изучение, развитие и выполнение программы учебного плана для образования характера мотивационного значения для студентов в процессе физического воспитания. Экспериментальная верификация эффективности предложенной программы позволила выполнение сравнительного анализа физического здоровья студентов в экспериментальной группе, какой показал, что целенаправленное использование авторского учебного плана улучшает уровень физического состояния, физического здоровья студентов.

Ключевые слова: ценности, поводы, студенты, физкультура, атлетика, историческое наследие атлетики.

Kryzhanivska Oksana. Ways of students in the process of values physical education. Analyses of the most important sources of scientific literature conducted as part of the thesis has allowed outlining the problems that urgently need to be addressed in the society. Completely new is evidence of the specificity of value-motivational sphere of students in physical education. The program of athletics, based on a set of theoretical and practical training, organizational and educational measures, taking into account historical aspects of the birth of athletics in Ivano-Frankivsk. Testing pilot program with Athletics allowed to state its high efficiency in the plane of the personality, professionally important values and motives for motor activity, growth rates of physical fitness, physical health of students. The solution is seen as the enhancement of requirements for value character of students, national education by means of historical materials science, and the organizational and methodological support of the educational process by means of physical exercises, where its national personal values and improving orientation serve as a core humanistic factor that shapes the modern strategy and tactics of harmonization of student youth education and allows for goal oriented solutions to education of healthy personality. The purpose of the dissertation was a theoretical study, development and implementation of the curriculum programme aimed at formation of value-motivational character of students in the process of physical education. Experimental verification of the effectiveness of the contents of developed classes allowed performing a comparative analysis of students' physical health in the studied sample, which found that targeted use of the author curriculum improves the level of the physical fitness, physical health of students.

Key words: values, motives, students, physical education, athletics, athletics historical heritage

Постановка проблеми та аналіз результатів останніх досліджень. Сучасний стан державотворення в Україні вимагає реформування всіх сторін життєдіяльності людини, зміни її світогляду, свідомості, ставлення до явищ суспільного життя. Специфіка педагогічної діяльності спеціалістів зумовлює необхідність оволодіння фаховими знаннями та вміннями як загально педагогічними, так і такими, які мають свою специфіку й відображають багатокomпонентну творчу діяльність педагога, що відображено в класифікаторі спеціальностей. Найбільш пріоритетним є питання, що стосуються педагогічного забезпечення навчально-виховного процесу засобами, які підвищують мотивацію до професійної діяльності, накопичення національних і духовних цінностей [2, 8]. Від їх успішного співвідношення залежить підвищення ефективності процесу спеціалізованої підготовки [3, 9]. Теоретичний аналіз наукової літератури [4, 6, 7] свідчить про те, що цінності й ціннісні орієнтації, впливаючи на мотиви студентів, є базисом для формування їх життєвої позиції. Ціннісні орієнтації здатні визначати спрямованість діяльності, що зумовлює важливість формування стійких цінностей для становлення особистості [1, 4]. Дієвими засобами формування цінностей студентів є фізична культура та соціально-культурний досвід, набутий у цій сфері суспільної діяльності, який відображений в національних та регіональних традиціях, звичаях, спортивних досягненнях минувшини [5, 8, 10]. При цьому культурно-історична спадщина, як духовно-виховний засіб, має неабиякий вплив на формування ціннісної сфери особистості. Однак, попри широкий спектр досліджень специфіки фізичного виховання студентів різних спеціальностей, сьогодні залишаються не вивченими особливості розвитку їх ціннісної сфери. А це, безумовно, негативно позначається на якості професійної підготовки й зумовлює потребу у проведенні спеціального наукового дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно зі Зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2006-2010 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 3.1.1 «Теоретико-методичні та програмно-нормативні основи фізичного виховання учнів та студентів» (номер державної реєстрації 0111U000771), а також згідно зі Зведеним планом науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 1.5. «Методологічні та нормативно-правові засади організації фізкультурної освіти та кадрового забезпечення у сфері фізичної культури і спорту» (номер державної реєстрації 0111U001717).

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці та впровадженні програми розвитку цінностей студентів у процесі фізичного виховання.

Організація і методи дослідження. Для досягнення мети дослідження застосовувався системний науковий підхід, відповідно до якого було підібрано групу соціологічних (аналіз та узагальнення історичних матеріалів, науково-методичної літератури, синтез, опитування, бесіда, інтерв'ю, порівняння отриманих даних), педагогічних (педагогічне спостереження, педагогічний експеримент) і методів математичної статистики (кореляційний аналіз, t-критерій Стьюдента). Організаційна структура проведення досліджень передбачала визначення контингенту учасників педагогічного експерименту, механізмів його проведення та необхідного матеріально-методичного забезпечення. При цьому керувалися прийнятими в педагогічній

науці рекомендаціями щодо проведення наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту. До участі в педагогічному експерименті було залучено студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (n=420), зокрема Інституту історії, політології і міжнародних відносин (ІІПМВ), фізико-технічного факультету (ФТФ) та факультету математики та інформатики (ФМІ). На формувальному етапі педагогічного експерименту диференційовано контрольну та експериментальну групи студентів (n=28 у кожній).

Результати дослідження та їх обговорення. Встановлено, що для більшості респондентів характерні егоїстично-престижні цінності при навчанні у ВНЗ – 63,8 %. Духовно-моральні цінності притаманні 36,2 % опитаних. Виявлено, що ціннісні ставлення студентів до відповідного навчального предмету «Фізичне виховання» є недостатньо сформованими. Це підтверджується: а) невисоким ранговим місцем у системі цінностей; б) невисокою оцінкою студентами якості викладання предмету «Фізичне виховання»; г) наявністю у значної частини студентів негативних переживань під час занять фізичними і спортивними вправами; д) відсутністю або недостатньою сформованістю основних збудників активності студентів щодо занять фізичними вправами. На рис. 1 представлено відсотковий розподіл студентів за основними потребами у навчанні. Більшості студентів притаманні матеріальні потреби в навчанні (43,8 %). На другому місці рейтингу – потреба у захисті. Її ми спостерігали у 22,4 % молодих людей. Третью є потреба у самореалізації – 39,3 %.

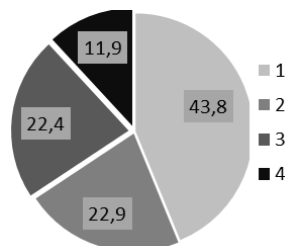

Рис. 1 Розподіл студентів (n=420) за основними потребами у навчанні, %: 1 – матеріальні потреби; 2 – потреба у самореалізації; 3 – потреба у захисті; 4 - потреба у визнанні

Встановлено, що для більшості опитаних (50,2 %) характерним є низький рівень обізнаності з фізичного виховання, середній у 38,1 % і високий наявний у 11,7 % студентів. Їх уявлення у цій сфері базуються переважно на практичному досвіді і меншою мірою – на теоретичних знаннях.

Формувальний експеримент проходив з лютого 2012 по червень 2013 року, тривалість його – 17 місяців. При загальному обсязі годин експериментальної програми (272 год), безпосередня робота зі студентами складала 76,5 % та дистанційна форма навчання складала 23,5 %. Форма роботи зі студентами секційна. Експериментальна програма розвитку цінностей студентів впроваджувалася протягом чотирьох етапів: перший етап – організаційно-підготовчий; другий етап – особистісно-пізнавальний; третій етап – ціннісно-орієнтований; четвертий етап – підтримуючий. Заняття проводилися двічі на тиждень. На першому етапі сформульовано мету і завдання проведення формувального етапу дослідження, диференційовано ЕГ і КГ, підібрано інструментарій та місця проведення занять з легкої атлетики. Цілісність технологічного процесу впровадження експериментальної програми була забезпечена єдністю використаних форм занять легкою атлетикою. На другому етапі серед форм впровадження програми зі студентами ЕГ було використано: лекції, практичні та семінарські заняття, тематичні круглі столи з проблем розвитку ціннісно-мотиваційної сфери студентів та історії розвитку легкої атлетики в регіоні. При організації третього етапу експериментальної програми практичні заняття з легкої атлетики складала 64 % загального обсягу годин. В основному це вправи, які забезпечували покращення функціональних резервів організму студента. Допоміжні вправи складала майже 30 %, а змагання близько 6 % загального обсягу годин. Також протягом цього етапу проводилися історичні квести, методичні семінари, тематичні виставки історичного матеріалу присвяченому генезису спорту в Прикарпатті, зустрічі з відомими легкоатлетами, тренерами, журналістами, громадськими діячами. Повторне опитування проводилось на четвертому етапі експериментальної програми. Контрольний зріз даних (табл. 1) ціннісних орієнтирів, фізичної підготовленості, функціональних показників може свідчити про зміни життєвих пріоритетів молодих людей, вірогідно, пов'язаних із експериментальною програмою.

Так, наприкінці експерименту на перше місце з безумовною перевагою у ЕГ виходить заняття легкою атлетикою, яке не можна додати до розряду захоплень, а слід характеризувати як моральну цінність, тобто той пріоритет, який примушує людину по іншому будувати свій вільний час для того, щоб здійснювати і духовно-фізичне удосконалення (друге місце). Позитивним ефектом у ЕГ можна назвати зниження інтересу до комп'ютерних ігор та телепередач. Виявлено в ЕГ серед пріоритетних захоплень соціокультурні орієнтири, які пов'язані зі спортом, літературою, музикою, малюванням, а також моральні орієнтири, обумовлені

Таблиця 1

Зміна ціннісних орієнтирів студентів під впливом реалізації експериментальної програми, бали

Варіанти відповідей	Групи студентів							
	КГ (n=28)				ЕГ (n=28)			
	На початку експерименту		По закінченню експерименту		На початку експерименту		По закінченню експерименту	
	Сума балів	Рейтинг	Сума балів	Рейтинг	Сума балів	Рейтинг	Сума балів	Рейтинг
Спілкуюся з друзями	116	7	54	1	71	2	76	3
Читаю фахову літературу	125	9	124	9	136	11	115	5
Відвідаю спортивні заходи (змагання)	114	6	111	5	138	12	145	13

Слухаю музику	102	3	106	4	154	14	103	4
Відвідую заклади активного відпочинку (кафе, дискотека, ресторація)	104	4	118	6	132	10	141	11
Займаюся легкою атлетикою (спортом)	136	11	160	15	93	5	39	1
Вивчаю іноземну мову	128	10	140	12	81	4	126	8
Граю у комп'ютерні ігри	83	1	100	3	64	1	143	12
Відвідую семінари, конференції з вирішення питань організації ЗСЖ	138	13	170	16	139	13	125	7
Проводжу час із коханою (-ним)	124	8	150	14	76	3	128	9–10
Виконую ранкову гімнастику	161	16	122	8	114	8	120	6
Дотримуюсь правил ЗСЖ	108	5	136	11	112	7	62	2
Відвідую церкву	145	14	146	13	181	16	169	16
Відвідую музеї, театри, філармонію	137	12	133	10	130	9	128	9–10
Спілкуюся з відомими спортсменами, тренерами	151	15	120	7	179	15	158	15
Проводжу час у соцмережі	92	2	89	2	100	6	156	14
Інше	233	17	235	17	255	17	255	17

посиленням соціальної інтеграції. Ціннісними пріоритетами у проведенні дозвілля студентами ЕГ є виконання ранкової гімнастики, вивчення іноземних мов, захоплення музикою, дотримання правил здорового способу життя, читання фахової літератури, відвідування семінарів, конференцій з вирішення питань організації здорового способу життя.

ВИСНОВКИ. Розроблена програма відрізняється від чинної програми фізичного виховання студентів специфікою організації навчального процесу. Заняття з легкої атлетики за авторською програмою були спрямовані на розвиток ціннісної сфери студентів. До експериментальної групи були залучені студенти, які самостійно обирали легку атлетику як засіб фізичного виховання. Результати контрольного анкетування свідчать, що рівень інтересу до фізичного виховання у студентів КГ у вищому закладі освіти невисокий. Результати формувального експерименту вказують на те, що у студентів ЕГ майже на 23 % змінилися ціннісні орієнтації в сторону зростання інтересу до фізичного виховання. Найчисельніша група молоді має середній або вище середнього рівні інтересу до фізичного виховання і занять легкою атлетикою. Цікаво, що мотив занять легкою атлетикою у дівчат загалом нижчий, ніж у юнаків (на 14 %). Аналіз результатів дослідження свідчить, що з плином часу рівень інтересу студентів КГ до фізичного виховання знижується. Зокрема, «високий» рівень інтересу до фізичного виховання у КГ знизився на 14,2 %. Важливим є факт зростання кількості студентів ЕГ з високим рівнем інтересу до фізичного виховання на 42,82% ($p < 0,05$). Результатами впровадження експериментальної програми є достовірні зміни показників ціннісно-мотиваційної сфери студентів. Це дає підстави зробити висновки щодо високої ефективності розробленої програми. Основою збереження і зміцнення здоров'я є ведення здорового способу життя. Понад 70 % студентів ЕГ ствердно дали відповідь щодо дотримання здорового способу життя, тоді як у КГ таких трохи більше 20 %.

ПЕРСПЕКТИВНИМ і важливим у майбутніх наукових пошуках вважаємо дослідження ціннісно-мотиваційної сфери учнів старшого шкільного віку, використання розробленої експериментальної програми у роботі з цим контингентом осіб, вдосконалення системи мотивів до занять фізичними вправами через комплекс засобів історії розвитку легкої атлетики та інших видів спорту, презентування експериментального матеріалу громадському активу міста Івано-Франківська.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лозенко А. П. Теоретичні засади дидактичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи / А. П. Лозенко // Гуманізація навчально-виховного процесу: Збірник наукових праць Слов'янського державного педагогічного інституту. – Слов'янськ. – 2009. – Випуск 47. – С.4 – 9.
2. Марченко О. Ю. Формування ціннісних категорій особистої фізичної культури у студентської молоді: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту: спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / О. Ю. Марченко. – К., 2010. – 21 с.
3. Михайлишин Г. Й. Цінності освіти як засіб досягнення мети суспільного поступу / Г. Й. Михайлишин // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Збірник наукових праць. – вип. 47. – Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2011. – С.195 – 202.
4. Савчук С. Застосування засобів поетапного формування знань та умінь з легкої атлетики / С. Савчук // Науковий вісник Волинського державного університету. – 1999. – №7.– С.67–75.
5. Синиця А. В. Професійна культура майбутніх вчителів фізичного виховання: науково-емпіричний ракурс / А. В. Синиця // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – Чернігів, 2012. – С. 133–135.
6. Physical Education for Lifelong Fitness: the Physical Best Teacher's Guide. - [Champaign]: Human Kinetics, 1999. 39 Das Fitness. – ABC. DTB. – Deutscher Turner-Bund. – Frankfurt/Main, 2000. – 96 p.

7. Prentice W. E. Fitness for college and life. – 5th ed / W. E. Prentice. – Boston: WCB. McGraw-Hill, 1997. – 393 p.
8. Rauin U. Im Studium wenig engagiert – im Beruf schnell überfordert / U. Rauin // Forschung Frankfurt. – 2007. – № 3. – P. 60–64.
9. Terhart E. Berufsbiographien von Lehrern und Lehrerinnen / E. Terhart. – Frankfurt am Main : Lang, 1994. – 283 p.
10. Zaborniak S. Kultura fizyczna ludnosci ukraińskiej na ziemiach polskich (1868 – 1939). – Rzeszow, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2007. – 544 p.

Круцевич Т.Ю., Соловей Д.О.

Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту

РОЗВИТОК ФОРМ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Стаття присвячена аналізу проблеми та перспективам розвитку форм фізичного виховання в загальноосвітніх школах. Методи дослідження: аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури; історико-логічний метод; описовий метод; метод системного аналізу. У ході дослідження визначені недоліки, які не враховують позитивного досвіду систем фізичного виховання минулого, а саме: відсутність часу в процесі уроку на теоретичну підготовку; велика кількість учнів молодших і середніх класів на одного вчителя (більше 15 осіб); відсутність обов'язкового періодичного контролю фізичного розвитку учнів та ін. Виходячи з цього були представлені перспективи удосконалення змісту, організації і системи впровадження форм занять фізичними вправами в практичну діяльність вчителя.

Ключові слова: урок фізичної культури, форми організації фізичного виховання, недоліки, перспективи.

Круцевич Т.Ю., Соловей Д.А. Развитие форм физического воспитания в общеобразовательных школах: проблемы и перспективы. Статья посвящена анализу проблемы и перспективам развития форм физического воспитания в общеобразовательных школах. Методы исследования: анализ и обобщение данных научно-методической литературы; историко-логический метод; описательный метод; метод системного анализа. В ходе исследования определены недостатки, которые не учитывают положительного опыта систем физического воспитания прошлого, а именно: отсутствие времени в процессе урока на теоретическую подготовку; большое количество учащихся младших и средних классов на одного учителя (более 15 человек); отсутствие обязательного периодического контроля физического развития учащихся и др. Исходя из этого были представлены перспективы совершенствования содержания, организации и системы внедрения форм занятий физическими упражнениями в практическую деятельность учителя.

Ключевые слова: урок физической культуры, формы организации физического воспитания, недостатки, перспективы.

Krutsevich T.Y., Solovey D.A. Development of forms of physical education in secondary schools: problems and prospects. This article analyzes the problems and prospects of the development of forms of physical education in secondary schools. Methods: analysis and compilation of scientific literature; historical and logical method; descriptive method; the method of system analysis. During the research the disadvantages which do not include positive experience of physical education systems of the past, namely: absence of time during the lesson for theoretical preparation; a large number of junior and middle classes pupils per a teacher (more than 15 people); absence of compulsory periodic monitoring of the pupils' physical development, and others are identified. Based on this prospects for improving the content, organization and implementation of forms of physical training exercise in practical activities of teachers were presented.

Key words: physical education lessons, forms of organization of physical education, deficiencies and prospects.

Актуальність. Якість є однією з найважливіших проблем сучасної освіти. Це викликано тим, що сьогодні проявляється стійка тенденція у зниженні рівня навчально-виховної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах України. Це повною мірою стосується і шкільного уроку фізкультури. Найбільш значущими причинами такого стану справ є, насамперед, надмірне захоплення нововведеннями в освітній процес; недостатній рівень професійної компетентності вчителів; в ряді випадків низький рівень матеріально-технічного забезпечення; непорозуміння учнями освітнього процесу, значущості фізичної культури в оздоровленні підростаючого покоління; відставання у впровадженні в процес фізичного виховання нових інформаційних і педагогічних технологій [11]. Зниження якості занять шкільної фізичної культури негативно відбивається на розвитку школярів та їх життєдіяльності. Повсюдно спостерігається різке зниження рівня їх рухової активності [10]. В умовах модернізації структури та змісту освіти найбільшу актуальність набуває робота з пошуку ефективних та дієвих шляхів поліпшення якості навчально-виховного процесу, в тому числі і з фізичного виховання. Оновлений зміст освіти, сучасні педагогічні технології, посилення виховного потенціалу фізичної культури і спорту, формування особистої фізичної культури сучасного школяра – ось той мінімальний перелік проблем, які належить вирішити педагогу з фізичної культури у своїй практичній діяльності [3; 7; 8]. Здійснення цих завдань – досить складний процес. І в цих умовах незмірно зростає роль кваліфікованої підготовки вчителів фізичної культури.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконувалось згідно з темою «Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою 3.1 «Вдосконалення програмно-нормативних засад фізичного виховання в навчальних закладах» (№ державної реєстрації 0111U001733).

Мета – проаналізувати проблеми та визначити перспективи розвитку форм фізичного виховання в загальноосвітніх